

آموزش زبان ترکی (ترکیه)

جلسه ی چهارم

حروف اضافه

توجه: اول یک نکته درباره یک ویژگی که منمصر به فرد زبان ترکی است بگویم: در زبان ترکی هیچ حرف اضافه ای کلمه مستقل نیست و تماما به کلمات دیگر می پیوندند. یعنی مروف اضافه در اشتقاق با کلمات دیگر دارای معنی شده و معنی آن کلمه را نیز تغییر می دهند. توضیحات بعدی این مسئله را کاملا مشخص خواهد کرد.

۱ - **حرف اضافه مفعولی (را):** حرف اضافه "را" با افزودن صداهای **ı** ، **ü** و **i** یا **ı** به آخر کلمات ساخته می شوند. اگر صدای ما قبل آخر کلمه **ö** ، **o** ، **u** و یا **ü** باشد صدای آخر **ü** یا **u** خواهد بود. در مابقی کلمات صدای آخر **i** یا **ı** خواهد بود.

البته **توجه** داشته باشید که اگر صدای آخر کلمه خود جزو مروف صدادار باشد در سافت مفعول صدای **n** قبل از یکی از صداهای مفعولی استفاده می شود، مثال "او را" در زیر.

مثال:

kız + ı = kızı دختر را

kitap + ı = kitabı کتاب را

sen + i = seni تو را

dil + i = dili زبان را

bülbül + ü = bülbülü بلبل را

sürü + **ü** = sürünü دسته را

o + **u** = onu او را

yol + **u** = yolu راه را

مثال در جمله:

Ben seni dün gördüm من تو را دیروز دیدم یا Ben onu gördüm من او را دیدم

۲ - حرف اضافه (از): حرف اضافه "از" با افزودن پسوند **den** یا **dan** به آخر کلمات ساخته می شوند. اگر صدای ما قبل آخر کلمه **i** ، **ü** ، **e** یا **ö** باشد پسوند آخر **den** خواهد بود. در غیر این صورت آخر کلمات پسوند **dan** را خواهد داشت .

مثال:

bülbül + **den** = bülbülden از بلبل

bir + **den** = birden از یک

kör + **den** = körden از کور

yol + **dan** = yoldan از راه

nur + **dan** = nurdan از نور

kız + **dan** = kızdan از دختر

مثال در جمله:

Birden onacak از یک تا ده بشمار یا Ben bu yoldan geldim من از این راه آمدم sana

۳ - **مرف اضافه (به):** مرف اضافه "به" با افزودن صداهای **e** (با تلفظ آ) یا **a** به آخر کلمات ساخته می شوند. اگر صدای ما قبل آخر کلمه **i** ، **ü** ، **e** یا **ö** باشد صدای آخر **e** خواهد بود. در غیر این صورت آخر کلمات صدای **a** را خواهند داشت.

البته **توجه** داشته باشید که اگر صدای آخر کلمه خود جزو مروف صدادار باشد در ساخت مفعول صدای **y** قبل از صدای اضافه ساز استفاده می شود، مثل "به زنده" در زیر.

مثال:

yol + **a** = yola به راه

kız + **a** = kıza به دختر

kar + **a** = kara به برف

ev + **e** = eve به خانه

dil + **e** = dile به زبان

diri + **e** = diriye به زنده

مثال در جمله:

Kara bakıyorum دارم به برف نگاه می کنم یا Ben getim eve من به خانه رفتم